

fast, som Ministeriet vil, dersom den Praxis bliver godkjendt, at man kan udstede provisoriske Love med et saadant Indhold og under saadanne Omstændigheder, som denne Lov af 12te April d. N., saa vil dermed Landstingets konstitutionelle Betydning være forbi, Landstinget vil ikke være andet end en Forsamling, der for Fremtiden lever af Ministeriets Naade, og ethvert Ministerium vilde have Hals- og Haands-Net over Landstinget. — Det Samme maa jeg tilstaa gjælder den anden Bemærkning, Ministeriet har gjort, at det skulde være rigtigt at gaa denne Vej af Hensyn til Kongens Ret. Her maa jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa den underlige Naade, hvorpaa Ministeriet der har citeret Grundloven. Ministeriet har vistnok der citeret — i det Mindste har det gjort det Indtryk paa mig — mere efter Bladene end efter Grundloven. Jeg veed nok, at i Bladene har der staaet Noget om „Kongens Ret til frit at vælge sit Ministerium“. I Grundloven staaar der derimod; „Kongen udnævner og afskediger sine Ministre“, men der staaar ikke, at han har Ret til frit at vælge dem. En saadan mere poetisk Vending ligger overhovedet ikke for Grundloven, og det vilde ogsaa være en ganske mærkelig Naade at udtrykke sig paa; thi Grundlovens Mening er ganske vist, at Kongen skal vælge sine Ministre uden Tryk og Lvang, men han skal gjøre det med Hensyn til Repræsentationen; man skal gjenfærdig tage Hensyn til hverandre. Det vilde have været en mærkelig Ide, om Grundloven vilde have opstillet denne Sætning i en saadan Form, som om det var fuldstændig ligegyldigt, hvem der var Minister. Det har Grundloven heller aldrig gjort. Det er Ministeriet, der har brugt den Vending, og det har fortsat videre ved at sige, at det er af Hensyn til denne Kongens Frihed til at vælge sine Ministre og lade dem veeblive at være det, enten de kunne regjere eller ikke, at han dog endelig nu maa holde paa sin Ret og fortsætte Konflikten; thi ellers vil det Spørgelige ske, at hans Efterfølgere paa Thronen ville reduceres til et Minimum af Magtfulde. Jeg tror, at Ministeriet her er kommet for Stade noget at sammenblende i sin Skrivelse sin Interesse med Kronens. Jeg siger ikke, at det er fset med Villie; thi jeg forudsætter stadig, at Ministeriet har været ubevidst i Alt, hvad det har gjort; dermed affkærer jeg ethvert muligt Angreb paa min Udtalelse i den Retning, at jeg skulde have sagt Noget imod Ministeriets gode Tro. Jeg gaar ud fra, at det har handlet i god Tro, skjøndt det er mig meget vanskeligt at forstaa det. Men jeg tager, som det ærede Medlem fra Veile (Berg), min Fornuft fangen under Lydigheden mod de parlamentariske Hensyn, for at Ingen skal kunne tage ilde op, hvad jeg senere kan komme til at sige. Jeg siger altsaa, at Ministeriet har udtrykt sig paa en Naade, som maa tage sig ud

for Alverden, som om det forveglede sin Interesse med Kronens. Men derom dreier Striden sig slet ikke. Der er Ingen i Danmark, der ønsker at tvinge Kongen eller at udøve et Pres eller et Tryk paa Kronen, for at Kongen skal tage visse bestemte Ministre eller Ministre af en vis bestemt Farve. Men hvad man forlanger er, at Grundlovens Bestemmelse, at Ministeriet har Ansvar for Regjeringens Førelse, bliver forstaaet, som den maa forstaaes, nemlig at Ministeriet virkelig er ansvarligt for Regjeringens Førelse, og at, naar det har vist sig, at et Ministerium ikke mere kan føre Regjeringen paa en for Landet heldig og tilfredsstillende og paa en med Forsfatningen stemmende Naade, saa maa dette Ministerium kunne forstaa, at nu er det Tid for det til at gaa sin Vej. — Jeg troede, at det i den sidste Samling blev tilstrækkelig godtgjort, at Ministeriet ikke ser sig i Stand til at gjennemføre Foranstaltninger, endog saa meget vigtige Foranstaltninger, saadanne, som det havde betegnet som sin Livsopgave og Hovedopgave, og nu var det endelig kommet saa vidt, at Ministeriet ikke engang har kunnet faae en Finanslov, ikke fordi Folkethinget har forkastet Finansloven, men fordi Ministeriet har været ude af Stand til at faae de to Thing til at arbejde sammen. Efter at det saaledes klart og tydelig er godtgjort, at Ministeriet ikke kan udrette Noget af, hvad man kan forlange af et Ministerium, og at det ikke engang kan regjere indenfor Grundloven, men har maattet ty til, hvad dets Venner kalde Nødvendigheden af at bryde Looven, gaar Ministeriet til offentlig for hele Landets. Dine for Kongen at meddele, at dersom Kongen nu ikke støtter det i denne Konflikt, vil det være Kronen, der gaar til Grunde, eller liden et væsentligt Staaar eller Indgreb i sine Rettigheder. Nei, derom var der slet ikke Tale. Der var ingen Andre end Ministeriet, der vilde gaa til Grunde; Ministeriet var det Æneste, som var udfat for nogen Fare. Det er den Sætning, vi have hørdet og vedblive at hørde, at Ministeriet, som er ansvarligt for Landets Styrelse, maa kunne forstaa, at, naar der kommer en Situation, hvor det bliver umuligt for det at gjennemføre de Foranstaltninger, det anser for heldige for Landet, og umuligt at blive indenfor Forsfatningen, er Ministeriets Plads ikke længere som Ministerium. De to Forsøg, som Ministeriet saaledes har gjort for at forsvare sin Stilling, ere overordentlig uheldige. Det Forsøg, det har gjort paa, jeg vil ikke sige at dække sig, men dog at forsvare sin Fremgangsmaade ved en Henviisning til Landstingets Fremtid, har ingen farlige Følger, det skal jeg indrømme. Det er klart, at Landstinget har heller ingen god Grund at staa paa, og jeg tror, at Enhver vil kunne indse, at det er en meget daarlig Tjeneste, Ministeriet har gjort Landstinget, men forøvrigt kan dets Forsøg i denne Retning ikke have farlige Følger. Derimod kan